

PUZZLE

Developing easy to read formats for people with intellectual disabilities
Erasmus+ KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices

Tworzymy nasze Prawa

Łatwe w Zrozumieniu

Rozwijanie wiedzy na temat praw człowieka przez osoby niepełnosprawne intelektualnie: Rekomendacje dla zwiększenia potencjału zaangażowania, zrozumienia, uczenia się i samodzielnego rzecznictwa.

Przegląd literatury i badań przeprowadzony przy projekcie Puzzle wykazał, że osoby z niepełnosprawnością intelektualną w Grecji, Polsce i na Litwie napotykać wiele barier w dostępie do informacji z zakresu praw człowieka, a ich wiedza w tym temacie jest ograniczona. Stwierdzono, że największymi problemami w przyswajaniu przez osoby niepełnosprawne wiedzy na temat praw człowieka są:

- *Brak zrozumienia istoty praw człowieka*
- *Brak świadomości posiadanych praw, a także wiedzy na temat dostępności informacji o nich*
- *Brak dostępu do informacji*
- *Problem ze zrozumieniem przekazu*
- *pełne uzależnienie od innych w pozyskiwaniu i zrozumieniu dostępnych informacji*

Za pomocą badań wyłoniono zestaw przykładowych podejść w pracy, które pozwalają pokonać wymienione bariery i umożliwić osobą z niepełnosprawnością intelektualną przyswojenie wiedzy na temat ich praw. Wspomniane podejścia wyszczególnione są w poniższych punktach.

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną często nie rozumieją pojęcia "prawa człowieka"

Pojęcie praw człowieka jest abstrakcyjne i złożone dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, dlatego aby umożliwić im jego zrozumienie należy tłumaczyć je na przykładach z ich życia, osobistych celów, aspiracji i marzeń. "Prawa człowieka" mówią nam, że rozsądnym jest posiadanie oczekiwań względem własnego życia - a lokalna społeczność i usługi powinny nam w tym pomóc.

- ***rozpocznij pracę nad prawami człowieka z osobami niepełnosprawnymi od podzielenia się przez uczestników ich nadziejami i marzeniami na temat przyszłości***
- ***wprowadź pojęcie "praw człowieka" jako uzgodnione i zrozumiałe w społeczeństwie uprawnienie do posiadania kluczowych aspiracji i prawa do oczekiwania wsparcia w ich realizacji***

Większość osób z niepełnosprawnością intelektualną nie jest świadomych posiadania praw człowieka oraz dostępu do informacji o nich

Badania wykazały, że zarówno najbliższe otoczenie, jak i wychowawcy wyrażają gotowość do zaangażowania się w działania które mają pomóc osobą z niepełnosprawnością intelektualną w uświadomieniu sobie ich podstawowych praw. Jednakże podejście takie nie było podzielane w rodzinach, w których opieka nad osobami niepełnosprawnymi prowadziła do ograniczenia ich niezależność.

- ***Opracowanie materiałów dla opiekunów pozwalających na wsparcie osób niepełnosprawnych w zrozumieniu ich praw oraz ich wykorzystaniu w życiu codziennym***
- ***Nauczyciele i terapeuci powinni aktywnie podnosić świadomość podstawowych praw człowieka u osób niepełnosprawnych ich rodziców i opiekunów***

Osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi spotykają wiele ograniczeń w dostępie do informacji

Osoby niepełnosprawne często nie posiadają umiejętności czytania, która pozwoliłaby im aktywnie poszukiwać informacji dotyczących praw człowieka oraz ich zastosowania. Informacje otrzymują głównie w ośrodkach dziennej opieki i szkołach - oraz w mniejszym stopniu od rodziców i opiekunów. Istnieje powszechna opinia i zrozumienie, że wszelkie informacje dostępne są w internecie, jednak bariera dostępu do informacji występuje zarówno w przypadku tekstów drukowanych jak i internetowych

- ***Dostęp do informacji może być łatwiejszy poprzez podnoszenie wiedzy i zrozumienia przez nauczycieli, terapeutów, rodziców technik redagowania tekstów w formie łatwej w czytaniu i zrozumieniu***
- ***Skupienie się na edukacji indywidualnych osób w jaki sposób poszukiwać informacji łatwych w zrozumieniu, również przyczyni się do zwiększenia dostępu do materiałów szkoleniowych i informacji przez osoby niepełnosprawne***

Osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi mają problemy w zrozumieniu informacji dotyczących ich praw

Informacje, niezależnie od nośnika powinny być łatwe w odczytaniu i zrozumieniu. Koncepcja redagowania tekstów w formie łatwej w czytaniu znacznie się do tego przyczynia.

- **Prezentuj informację w łatwej postaci:**
 - **Stosuj krótkie komunikaty**
 - **Przekazuj informacje krok po kroku**
 - **Używaj prostej struktury**

Często nawet najprostszy tekst jest zbyt trudny do zrozumienia przez osoby, które posiadają bardziej złożone wymagania komunikacyjne. Kombinacja obrazów i tekstu może znacząco poprawić zrozumienie tekstu przez te osoby.

- **Projektuj zawartość łatwą w zrozumieniu poprzez wsparcie tekstu ilustracjami i zdjęciami, które nawiązują do treści przekazu, lub rozszerzają go o bardziej szczegółową historię**
- **Słowa połączone z obrazami powinny być:**
 - **Łatwe w interpretacji i zrozumieniu**
 - **Rzeczowe i nie abstrakcyjne**
 - **Ścisłe powiązane i wspierające się nawzajem**

Kiedy osoby indywidualne nie posiadają umiejętności czytania, alternatywne formy komunikacji takie jak dźwięk i klipy video mogą przekazywać informacje w sposób, który jest łatwiejszy w zrozumieniu dla szerszego spektrum odbiorców. Dzięki prezentowaniu informacji za pomocą prostych komunikatów w różnych formach przekazu, każdy może samodzielnie wybrać swój preferowany sposób komunikacji. Pozwala to wzmocnić odbiór poprzez dodatkowe formy multimedialne.

- **Prezentuj informacje dotyczące podstawowych praw człowieka z użyciem różnych form przekazu**
- **Wykorzystanie multiediów (zdjęcia, klipy video, dźwięk, interakcja) w taki sposób pozwoli szerszej grupie osób niepełnosprawnych dotrzeć do informacji**
- **Wykorzystanie rosnącego zakresu łatwych w obsłudze narzędzi interaktywnych, (Aplikacje i programy) które są łatwo dostępne i pozwalają na łączenie różnych formatów multimedialnych (obraz i tekst, klipy video i dźwiękowe) w jeden prosty przekaz**

Proces produkcji multimediiów dostarcza również szerszą gamę sposobów aktywizacji poszczególnych osób w procesie tworzenia informacji. Osoby niepełnosprawne mogą brać aktywny udział jako współtwórcy materiałów: jako prezenterzy, aktorzy, fotografowie, obsługa produkcji, itp.

- ***Aktywnie angażuj osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami w procesie projektowania i produkcji dostępnych informacji multimedialnych***
- ***Pracuj na osobistych doświadczeniach, które odnoszą się do indywidualnych praw człowieka, które są dobrze znane słuchaczom. Weź pod uwagę wiedzę wstępną słuchaczy, oraz ich osobiste ramy odnoszenia jako swoją podstawę przy produkcji przekazu.***

Proces multimedialnego wspierania wykorzystuje to podejście krok dalej, dostosowując pracę nad prawami człowieka do konkretnych osób zgodnie z ich aspiracjami oraz indywidualnym planem życiowym. Takie podejście może ułatwić zrozumienie informacji dotyczących praw człowieka poprzez zwiększenie zaangażowania personalnego i emocjonalnego w danym temacie. Multimedialne podejście pomaga rozwijać osobom zdolność do dzielenia się swoimi celami z innymi osobami i swobodną komunikację na temat wsparcia jakiego potrzebują i oczekują.

Osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi potrzebują wsparcia innych aby zrozumieć przekaz informacji

Podejście multimedialne dostarcza model i strukturę wsparcia tych wyzwań oraz promuje samorzeczność samo w sobie. Opiekun może wykorzystywać połączenie obrazów, tekstów, dźwięku, filmów, sztuki oraz przedstawień aby pomóc osobom niepełnosprawnym efektywnie wyrażać swoje marzenia, potrzeby, pomysły i preferencje. Każde z tych działań może aktywnie angażować osoby niepełnosprawne w rozmowy na temat praw człowieka w kontekście swoich potrzeb.

- ***Stosuj narzędzia multimedialne i zasady przewodnie w celu zwiększenia zdolności danej osoby do samodzielnego rzecznictwa i samostanowienia***
Zapewnia to bardzo konkretny, a nie abstrakcyjny sposób zaangażowania w i korzystania z praw człowieka przez osoby niepełnosprawne

Projekt Puzzle stanowi
współpracę pomiędzy:

**Foundation for Research and Technology-Hellas
(FORTH), Greece**
<http://www.iacm.forth.gr>

**Stowarzyszenie Na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej
"Śmiałek", Poland**
<http://www.smialek.org>

**Jaunuoliu dienos centras (JDC),
Lithuania**
<http://www.pjdc.pl>

**RIX Research & Media, University of East London,
England**
<http://www.uel.ac.uk>

**Swedish Agency for Accessible Media – MTM,
Sweden**
<http://www.mtm.se>